

Ringgården AB
Drottninggatan 50
11121 Stockholm

Ärendet

Tillsyn av hem för vård eller boende (HVB) för barn och unga vid Utvecklingshemmet Ringgården i Mellerud.

Beslut

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) avslutar ärendet.

Skälen för beslutet

Tillsynen har i de delar som granskats huvudsakligen visat:

- Utvecklingshemmet Ringgården bedrivs i enlighet med tillståndet.
- Bemanningen är tillräcklig för att ge förutsättningar för en trygg och säker vård.
- Det har vid denna tillsyn inte framkommit några omständigheter som tyder på att personalens sammantagna utbildning och erfarenheter inte är tillräcklig för en trygg och säker vård.
- Den som beslutar om inskrivning dokumenterar inte lämplighetsbedömningar. IVO ställer inte krav på åtgärder då föreståndaren uppgav att bristen omgående kommer att åtgärdas.
- Utvecklingshemmet Ringgården har arbetsätt och rutiner för att förebygga och agera vid kränkningar, övergrepp, hot, våld och självskadebeteende.
- Utvecklingshemmet Ringgården genomför systematiska åtgärder för att förbättra kvalitén utifrån vad som framkommit i klagomål, synpunkter och rapporter.
- De ungdomar som IVO samtalade med sa att de är trygga med personal och de andra placerade ungdomarna.

Fokus för tillsynen är hur verksamheten fungerar i de delar som har betydelse för att vården ska vara trygg och säker för de inskrivna barnen och ungdomarna samt samt hur kvalitetsarbetet bedrivs utifrån inkomna rapporter synpunkter och klagomål.

Utvecklingshemmet Ringgården bedrivs i enlighet med sitt tillstånd

IVO bedömer att Utvecklingshemmet Ringgården bedrivs enligt tillståndet när det gäller föreståndare, målgrupp och lokaler. Vid inspektionen var 8 pojkar i åldern 16-20 inskrivna i verksamheten. Föreståndare är den person som anges i tillståndet.

Bemanningen är tillräcklig

IVO bedömer att det vid denna tillsyn inte har framkommit några omständigheter som tyder på att bemanningen inte är tillräcklig för att ge förutsättningar för en trygg och säker vård.

Av intervjuer och inhämtade uppgifter om personal framgår att tre personal är i tjänst dagtid på vardagar. Under eftermiddagar och kvällar är minst två personal i tjänst. Nattetid finns en sovande jour. Vid behov utökas bemanningen och ett jourssystem finns där personalen kan kontakta förståndare eller verksamhetschef.

Av 6 kap. 1 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2016:55) för hem för vård eller boende framgår att vid ett HVB ska finnas bemanning som ger förutsättningar för att tillgodose de behov av vård som de placerade personerna har och som säkerställer en trygg och säker vård.

Av 6 kap. 2 § HSLF-FS 2016:55 framgår att hem för vård eller boende ska vara bemannat dygnet runt om hemmet tar emot barn. Hemmet behöver dock inte vara bemannat under de tider på dygnet då de placerade personerna inte vistas där. Under dessa tider ska det finnas personal tillgänglig som kan infinna sig i hemmet utan oskäligt dröjsmål.

Huvudmannen arbetar med kompetensutveckling

IVO bedömer att personalens sammantagna utbildning och erfarenhet ger förutsättningar för trygg och säker vård. I denna tillsyn har IVO beaktat att det inte framkommit några brister som är relaterade till personalens kompetens. IVO konstaterar att personalens utbildningsnivå är något låg och inte följer vad som anges i 5 kap.2 § HSLF-FS 2016:55. Flera i personalen har lång erfarenhet och av intervjuerna framgår att huvudmannen arbetar med kompetensutveckling.

Av intervjuer och den förteckning som av föreståndaren lämnats till IVO inför inspektionen framgår följande:

Av de fem personerna som är tillsvidareanställda har två personer gymnasial utbildning till undersköterska. Dessa personer har lång erfarenhet av arbete vid Statens institutionsstyrelse, SiS (6-12 år), samt

utbildning i Aggression Replacement Training, ART, och Kognitiv beteendeterapi, KBT. En personal har utbildning i 12-stegsprogrammet. En personal har en eftergymnasial utbildning om psykisk utvecklingsstörning samt 20 högskolepoäng psykosocialt behandlingsarbete och 10 högskolepoäng avseende studier om barn med behov av särskilt stöd. En personal har en validerad gymnasieutbildning som grund.

Förståndaren är utbildad fritidsledare och har studerat sexologi, genomgått en föreståndarutbildning, studerat socialpsykiatri samt har en alkohol och drogterapeututbildning. Han har genomgått familjeterapiutbildning steg 1 och 2 samt utbildning i återfallprevention och MI. Föreståndaren har en samlande funktion för behandlingsinsatserna.

Personalen har regelbunden handledning av en extern handledare som är utbildad socionom. Av intervjun med föreståndaren framgår att det finns upprättade kompetensutvecklingsplaner för de anställda.

Av 3 kap. 3 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL framgår att insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet. För utförande av uppgifter inom socialtjänsten ska det finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Detta innebär att den som bedriver enskild verksamhet, har ett ansvar för kvaliteten och för att det finns personal med lämplig utbildning och erfarenhet.

Av 5 kap. 2 § HSLF-FS 2016:55 framgår att personalen i ett hem för vård eller boende ska ha den utbildning, erfarenhet och personliga lämplighet som behövs för att kunna utföra sina arbetsuppgifter. Personal som ger behandling enligt en viss metod ska även ha en relevant utbildning för den. Personalens sammantagna kompetens vad gäller utbildning och erfarenhet ska ge förutsättningar för att möta de behov av vård som målgruppen har och säkerställa en trygg och säker vård. Personalen bör ha minst en 2-årig eftergymnasial utbildning. Flertalet bör ha en utbildning med inriktning mot socialt arbete, socialpedagogik eller beteendevetenskap.

Av 5 kap. 3 § HSLF-FS 2016:55 anges att den som bedriver verksamhet i form av hem för vård eller boende ska se till att personalen får den introduktion, handledning och kompetensutveckling som de behöver för att utföra sina arbetsuppgifter.

Lämplighetsbedömning dokumenteras ej.

IVO bedömer att förståndaren inte dokumenterar lämplighetsbedömningar i enlighet med gällande bestämmelser vid inskrivning. Bristen kommer att följas upp vid kommande tillsyner. Vid inspektionen uppger föreståndaren och verksamhetschefen att bristen omgående kommer att åtgärdas.

Föreståndaren ansvarar och beslutar om inskrivning. Av intervjun framgår att en lämplighetsbedömning genomförs av föreståndaren i enlighet med de punkter som anges i gällande föreskrift. Lämplighetsbedömningen har inte dokumenterats.

Av 3 kap. 11 och 14 §§ socialtjänstförordningen (2001:937), SoF, framgår att det är föreståndaren som ska besluta om in- och utskrivning i ett HVB. Vid inskrivning ska det särskilt kontrolleras att hemmet är lämpligt med hänsyn till den enskildes behov, ålder, utveckling, utbildning och personliga förhållanden i övrigt. Har huvudmannen bestämt en annan ordning för inskrivningen ska denne meddela Inspektionen för vård och omsorg vad som gäller.

Av 3 kap. 3 § HSLF-FS 2016:55 framgår att vid lämplighetsbedömningen ska det särskilt beaktas hur personens behov av vård kan tillgodoses med hänsyn tagen till de arbetssätt och metoder som hemmet använder och personalens kompetens. Det ska även göras en bedömning av om vården kan ges under trygga och säkra former. Det bör beaktas om skillnader i problembild, ålder och mognad samt kön mellan de placerade personerna kan komma att påverka placeringen negativt.

Av 3 kap. 4 § HSLF-FS 2016:55 framgår att om ett hem för vård eller boende bedöms lämpligt för den person som ansökan om inskrivning gäller ska bedömningen dokumenteras.

Det finns rutiner och arbetssätt för att förebygga och agera vid kränkningar, övergrepp, hot och våld och självskadebeteende. IVO bedömer att Utvecklingshemmet Ringgården har arbetssätt för att förebygga och agera vid kränkningar, övergrepp, hot, våld och självskadebeteende.

Av intervjun med förståndaren framgår att en del i det förebyggande arbetet är att inför en inskrivning genomföra kartläggning och en lämplighetsbedömning. Syftet är att kunna bedöma om förutsättningar finns att Utvecklingshemmet Ringgården ska kunna arbeta med ungdomens behov utifrån personalens kompetens samt de inskrivna ungdomarnas behov.

Inför en inskrivning får den unge information om de regler som finns.

Av intervjuerna framgår att personalen arbetar med ett förhållningssätt där de är engagerade och fysiskt och mentalt nära de inskrivna ungdomarna.

Samtal sker med den unge och ungdomsgruppen vid misstanke om droger. Provtagning och genomgång av rum kräver enligt föreståndaren samtycke från den unge.

Rutiner finns för det förebyggande arbetet och för att förhindra incidenter och hot och våld. Av intervjuerna framgår att rutinerna är kända av personalen.

Av 4 kap. 4 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete framgår att den som bedriver socialtjänst för varje aktivitet ska utarbeta och fastställa de rutiner som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet. Rutinerna ska dels beskriva ett bestämt tillvägagångssätt för hur en aktivitet ska utföras, dels ange hur ansvaret för utförandet är fördelat i verksamheten.

Av 2 kap. 3 § HSLF-FS 2016:55 framgår att den som bedriver verksamhet i form av hem för vård eller boende ska fastställa rutiner för hur personalen ska förebygga och uppmärksamma samt även agera vid kränkningar, övergrepp, hot, våld och självskadebeteende.

Verksamheten bedriver ett kvalitetsarbete

IVO bedömer att verksamheten har ett systematiskt kvalitetsarbete för att genomföra förbättringar med anledning av avvikelser, rapporter och klagomål.

Av intervjuerna med föreståndaren och personal framgår att Utvecklingshemmet Ringgården har rutiner som anger hur avvikelser ska hanteras. Ungdomarna får vid inskrivningen information om möjligheten att kunna lämna synpunkter och klagomål och de kan framföra dessa vid möten och vid enskilda samtal med föreståndaren och personal.

Avvikelse, Lex Sarah rapporter och klagomål från ungdomar och andra sammanställs regelbundet av föreståndaren och verksamhetschefen. De tar därefter ställning till eventuella förbättringsåtgärder.

Av intervjuerna med föreståndaren och personal framgår att personalen är informerad om sin rapporteringsskyldighet och bestämmelserna enligt Lex Sarah.

Av 5 kap. 3 § SOSFS 2011:9 framgår att den som bedriver socialtjänst ska ta emot och utreda klagomål och synpunkter på verksamhetens kvalitet.

Av 5 kap. 6 § SOSFS 2011:9 framgår att inkomna rapporter, klagomål och synpunkter ska sammanställas och analyseras för att vårdgivaren eller den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS ska kunna se mönster eller trender som indikerar brister i verksamhetens kvalitet.

Av 14 kap. 3 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL, framgår att den som fullgör uppgifter inom socialtjänsten genast ska rapportera om han eller hon uppmärksammar eller får kännedom om ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande, som rör den som får, eller kan komma i fråga för, insatser inom verksamheten.

Av 2 kap. 2 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:5) om lex Sarah framgår att information om skyldigheten att rapportera missförhållanden och risker för missförhållanden ska ges till den som omfattas av skyldigheten när han eller hon påbörjar en anställning, ett uppdrag, en praktikperiod eller liknande. Informationen ska därefter ges återkommande.

Information om vem i verksamheten som är utsedd att vara mottagare av rapporter ska också ges vid det första tillfället samt vid senare tillfälle om förändring av mottagare görs.

Av 7 kap. 1 § SOSFS 2011:5 framgår att den nämnd som har ansvar för verksamhet inom socialtjänsten, Statens institutionsstyrelse och den som yrkesmässigt bedriver enskild verksamhet ska fastställa rutiner för hur skyldigheten att rapportera, utreda, avhjälpa och undanröja missförhållanden och risker för missförhållanden skall fullgöras. Rutiner ska även fastställas för hur skyldigheten att anmäla allvarliga missförhållanden och risk för allvarliga missförhållanden ska fullgöras.

Samtal med barn och ungdomar

Ungdomarna sa att de är trygga med personal och med de andra inskrivna ungdomarna. De sa att de är nöjda med sina rum.

Ungdomarna gav vid samtalen med IVO exempel på att personalen lyssnar på dem och att de är delaktiga. Ett par ungdomar sa att det finns bra regler vid Utvecklingshemmet Ringgården.

Underlag

IVO genomförde den 11 april 2017 en förannämld inspektion av Utvecklingshemmet Ringgården. Vid inspektionen intervjuades föreståndaren och en personal. IVO samtalade med fyra ungdomar. Inför inspektionen begärde IVO uppgifter om personal och bemanning.

Ytterligare information

IVO ska enligt 3 kap. 19 § SoF inspektera HVB för barn och unga minst en gång per år. Inspektionerna kan vara förannämlda eller oanmälda. Den som inspekterar verksamheten ska samtala med de barn och unga som samtycker till det.

Utvecklingshemmet Ringgården har tillstånd för 12 platser. Målgruppen är pojkar i åldrarna 16-21 år med relationsstörningar, kriminalitet, sociala problem och drogmissbruk.

Beslut i detta ärende har fattats av inspektör Annelie Andersson. I den slutliga handläggningen har inspektör Maria Nordberg deltagit. Inspektör Margareta Hjern har varit föredragande. För Inspektionen för vård och omsorg

Annelie Andersson

Margareta Hjern